

खण्ड २०७५

संख्या २

गाउँ सभावाट पारित मिति २०७५/०३/२५

प्रसौनी गाउँपालिका केही कानून तर्जुमा र व्यवस्था गर्न बनेको
ऐन, २०७५

प्रसौनी गाउँपालिका

प्रसौनी, वारा

प्रसौनी गाउँपालिका

प्रसौनी, वारा

प्रसौनी गाउँपालिका केही कानून तर्जुमा र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ एकल अधिकार र अनुसूचि ९ सयूक्त अधिकार र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दिएको यस प्रसौनी गाउँपालिकालाई अधिकारहरूको कार्यान्वयन माफत सुशासन र समृद्धि अभियानलाई अधि बढाउनुपर्ने र संघीय तथा प्रदेश कानूनले व्यवस्था गरेको अवस्थामा सोही बमोजिम हुने गरी प्रसौनी गाउँपालिकामा आवश्यक ऐन, कानून, नियमावली र कार्यविधिहरू तर्जुमा गर्न वाञ्छनिय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (१) बमोजिम प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभाले प्रसौनी गाउँपालिकाको केही कानून तर्जुमा र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ पारित गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस ऐनको नाम “प्रसौनी गाउँपालिका केही ऐन, कानून तर्जुमा र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५” रहेको छ ।
- (२) यो ऐन गाउँ सभाबाट पारित प्रसौनी गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भई लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

- (१) “गाउँपालिका” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिका सम्भन्नुपर्छ ।
- (२) “गाउँ सभा” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभालाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (३) “कार्यपालिका” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका सम्भन्नु पर्छ ।
- (४) “अध्यक्ष” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (५) “उपाध्यक्ष” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (६) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रुपमा कामगर्ने कर्मचारी प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ । सो शब्दले कार्यपालिका तथा गाउँ सभा सदस्य सचिव समेतलाई जनाउँछ ।
- (७) “वडा समिति” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको वडा समिति सम्भन्नु पर्छ ।
- (८) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको वडा अध्यक्षलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (९) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका सदस्य समेतलाई जनाउँछ ।

- (१०) “सदस्य” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिका गाउँ सभा सदस्य सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका सदस्य समेतलाई जनाउँछ ।
- (११) “कर्मचारी” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकामा तोकिएको कामकालागि तलब सुविधा प्राप्त गर्ने गरी विभिन्न प्रकृति र तहमा नियुक्ति व्यक्तिलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (१२) “कानून” भन्नाले संघीय संसद, प्रदेश संसद र प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभाले पारित गरेको ऐन कानून, र नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम यसै ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यपालिकाबाट अध्यादेशको रूपमा जारी गरेको ऐन कानून समेतलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (१३) “अध्यादेश” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न तत्काल ऐन आवश्यक परेको तर गाउँ सभा तत्काल हुन नसक्ने अवस्थामा कार्यपालिकाले अध्यादेशको रूपमा जारी गरेको तथा गर्ने ऐन, कानूनलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (१४) “नियम” भन्नाले गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र गाउँ सभाले पारित गरेको ऐन तथा कार्यपालिकाले अध्यादेश जारी गरी वनेको ऐन समेतको अधिनमा रही कार्यपालिकाबाट जारी भएको नियम, नियमावली, कार्यविधि दिग्दर्शन, निर्देशिका, आदेश आदिलाई सम्भन्नुपर्छ ।
- (१५) “स्थानीय राजपत्र” भन्नाले गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभा र कार्यपालिकाबाट पारित गरी सारोकारवाला तथा गाउँपालिका वासीलाई जानकारी गराउन एवं लागु भएको घोषणा गर्न जारी गरेको प्रसौनी गाउँपालिकाको आधिकारीक स्थानीय राजपत्र (सुचना पत्र) लाई सम्भन्नुपर्छ ।

परिच्छेद- २

आवश्यक कानून तर्जुमा सम्बन्धी व्यवस्था

(३) गाउँपालिकाले आवश्यक कानून तर्जुमा गर्न सक्ने:

- (१) नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, अन्य संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँ सभाले आवश्यक ऐन कानून पारित गर्नसक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम पारित ऐन कानून गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भई लागु हुनेछ ।

(४) अध्यादेश वाट कानून बनाउन सक्ने:

- (१) नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र अनुसूचि ९ तथा संघीय, प्रदेश कानून एवं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, वमोजिम गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न तत्काल ऐन कानून आवश्यक परेको तर गाउँ सभा तत्काल हुन नसक्ने अवस्थामा कार्यपालिकाले अध्यादेशबाट ऐन जारी गर्नसक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) वमोजिम जारी भएको ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भई लागु हुनेछ ।
- (३) उपदफा (१) वमोजिम जारी भएको अध्यादेश गाउँ सभा नहुञ्जेल वा छ महिनासम्म कायम रहनेछ ।
- (४) अध्यादेश जारीवाट बनेको कानूनको निरन्तरताकालागी जारी भएको ६ महिना भित्र गाउँ सभाले पारित गर्नुपर्नेछ ।
- (५) कार्यपालिकाले अध्यादेशबाट जारी गरेको ऐन जारी भएपछि हुने गाउँ सभाले पारित नगरेको अवस्थामा पारित नगरेको दिन वाट स्वतः बढेर हुनेछ ।
- (६) उपदफा (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएतापनि जारी भएको अध्यादेशबाट बनेको ऐनबाट लागु भएका तथा कार्यान्वयन गरिएका काम कारवाही प्रचलित कानून अनुसार भएको मानिनेछ ।

(५) नियम, निर्देशिका, कार्यविधि बनाउने सक्ने:

- (१) नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, एवं गाउँपालिकाको स्थानीय ऐनको अधिनमा रही स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा तोकिएको कार्य जिम्मेवारी निर्वाह गर्न अपनाउनु पर्ने कार्यविधि नियमित गर्न गराउन कार्यपालिकाले आवश्यक नियम नियमावली, कार्यविधि निर्देशिका, दिग्दर्शन बनाई लागु गर्नसक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) वमोजिम नियम बनाउन संघीय तथा प्रदेश कानून वमोजिम स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने विषयमा मात्रै बनाउनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) वमोजिम पारित नियम नियमावली, कार्यविधि निर्देशिका, दिग्दर्शन गाउँपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि लागु हुनेछ ।

परिच्छेद- ३

विविध

(६) बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउन आदेश जारी गर्नसक्नेछ ।

(७) खारेजी र बचाउ:

- (१) यो ऐन प्रचलित कानूनसंग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म खारेज भएको मानिने छ ।

- (२) यो ऐन लागु हुनुभन्दा अगावै प्रचलित कानून बमोजिम भएका काम कारवाहीहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।
- (३) संघीय तथा प्रदेश कानून बन्दा वनाउदा अन्यथा भएमा सोही अनुसार भएको मानिनेछ ।
- (४) तोकिए बमोजिम हुने भनी व्यवस्था गरेको काम नियमावली नआएसम्म गाउँ कार्यपालिकाले निर्णय गरे अनुसार हुनेछ ।